

Groene Genade

Programma
Ontmoeten & Verdiepen
2020-2021

Maartenskerk gemeente
Protestantse Gemeente te Doorn

Voorwoord 'Groene Genade'	3
1 Inloopochtenden	4
2 Over geloof en het leven Gespreksgroep 17-30 jaar	4
3 NederlandSchoon Landelijke Opschoondagen	5
4 Gespreksgroep middengeneratie	5
5 Gespreksgroep ouderen 'Een mens te zijn op aarde'	6
6 De (Post)-Coronatijd: hoe beleef je die? 1 ^e lezing van de reeks 'Onder de boom van goed en kwaad'	7
7 Christelijke meditatie vanuit de Michaëlkerk/ Johanneskerk	8
8 Meditatie vanuit de St. Andrieskerk	8
9 Levensboom Meditatieve en creatieve workshops	9
10 Stiltewandelingen	9
11 Lezen op maandag	10
12 Expositie: schilderijen rondom Bonhoeffer	11
13 Bonhoeffer - Wie ben ik?	11
14 'De zin van het leven' Fokke Obbema Boekbespreking en gesprekken over de zin van het leven	12
15 Stikstofcrisis 2 ^e lezing van de reeks 'Onder de boom van goed en kwaad'	12
16 Groene kerk - Wat is dat? Thema avond	13
17 Als bomen konden spreken	13
18 Een economie die werkt voor mens en aarde Lezing door Herman Wijffels	14
19 Vespers in de adventstijd	15
20 In de kerk moet het niet te comfortabel worden Lezing door Ineke Bakker	15
21 Christelijk geloof en rechtspopulisme in Nederland 3 ^e lezing van de reeks 'Onder de boom van goed en kwaad'	16
Prekenserie over bomen	16
22 Choral Evensong: lezing	17
23 Choral Evensong: viering	17
24 Textiel workshop - Groene Genade Sabine Beekelaar	18
25 Liedmiddag Cantorij van de Johanneskerk en St. Andries Kerkkoor o.l.v. Jandirk Pronk	19
26 Christelijke politiek, bestaat die nog? 4 ^e lezing van de reeks 'Onder de boom van goed en kwaad'	20
27 NederlandSchoon - Landelijke Opschoondag 20 maart	21
28 Pelgrim met pijn Expositie en lezing	21
29 Excursie Nationaal Bomenmuseum Gimborn	22
Zin in Film	22
30 Hof van Lof - Excursie naar Hof van Lof in Megen Extra lezingen	23

2020 © Dit is een gezamenlijke uitgave van de Johanneskerk en de Geloofsgemeenschap St. Andries, Leersum.
Foto omslag: Hans Neecke
Vormgeving: Manschot Grafimedia, Zeist, oplage 500 ex.

Met plezier bieden wij u het programma 2020/2021 van de commissie Ontmoeten&Verdiepen aan. Ons gezamenlijke jaarthema (Doorn-Leersum) is dit keer: 'Groene Genade'. De samenleving viel in onze beleving dit voorjaar stil, als nooit tevoren. Maar wat ons trof was de rijkdom en schoonheid van alles wat groeide en bloeide, de helderblauwe lichten, de bomenpracht van de Heuvelrug. We hebben er meer oog en oor voor gekregen. We ontvangen het zonder dat we er de hand in hebben - groene genade -, tegelijk nodigt de schepping ons uit om goed en verantwoordelijk met haar om te gaan. Door het coronavirus delen we de wetenschap weer, dat er machten en krachten zijn die ons te boven gaan. Bezinning hierop en het zoeken van een weg 'hoe verder', horen dan ook in ons programma thuis. Bijbels gezien inspireert ons de tekst uit Jesaja 41:19-20

"Ik plant in de woestijn ceder en acacia, mirte en olijf, en ik laat in de wildernissen, kamperfoelie en cipres opschieten. Dan zullen zij zien en beseffen, begrijpen en erkennen dat de hand van de HEER dit heeft verricht, dat de Heilige van Israël dit alles schiep."

Mooie beeldende woorden, over groei op plekken waar je die niet verwacht; op onmogelijke plaatsen ontbloeit door de hand van de Heer toch weer leven. Groene genade: hoe gaan wij om met de schepping die in onze handen is gelegd, hoe geven wij handen en voeten aan de genade die ons toevalt? In ons programma hebben we een aantal activiteiten gekozen die hierbij aansluiten: van gesprekken 'onder de boom van goed en kwaad' (maatschappelijke dilemma's) tot en met een lente-wandeling in het Nationaal Bomenmuseum Gimborn van de Heuvelrug. We hopen velen van u te ontmoeten bij deze activiteiten, om samen ons geloof te versterken en elkaar te bemoedigen, om inspiratie op te doen en verdieping te vinden.

*Johanneskerkgemeente: ds. Evelyn Noltus
Hilje Logtenberg van der Grient, Teun Monster en Epko Smit*

Geloofsgemeenschap St. Andries: Theo Wagenaar

*Maartenskerkgemeente Doorn: ds. Teun Kruijswijk Jansen
ds. Sophie van den Berg-Hofstee en Kerngroep O#V*

Een aantal activiteiten is samen met de Maartenskerkgemeente in Doorn georganiseerd. Ideeën voor activiteiten buiten dit programma om zijn bij ons van harte welkom! Houd altijd de actuele informatie via kerkbladen en websites in de gaten voor wijzigingen in plaats en tijd.

1 | Inloopochtenden

Elke eerste dinsdagmorgen van de maand organiseren wij een inloopochtend in de ontmoetingsruimte van de Johanneskerk van 10.30 tot 12.00 uur. Iedereen die het gezellig vindt om een kopje koffie of thee te drinken samen met anderen, elkaar te ontmoeten op een doordeweekse dag, nodigen we hierbij uit. U bent van harte welkom! Heeft u vervoer nodig? Neem dan even contact op met Corry Ruiten of Joke Stahlie.

Datum elke eerste dinsdag van de maand
Tijd 10.30 - 12.00 uur
Locatie Johanneskerk
Contact Corry Ruiten tel. 451 409, Joke Stahlie tel. 410 631

2 | Over geloof en het leven Gespreksgroep 17-30 jaar

Zijn er nog plekken waar je met leeftijdsgenoten kan praten over alles wat jou bezighoudt in je leven? De gewone dingen, en de bijzondere dingen? En waar je kan verkennen en onderzoeken of 'geloof', Bijbel, God, Jezus, kerk, ook met jouw leven te maken hebben? Met elkaar willen we zo'n plek maken. Doe je mee? De eerste bijeenkomst wordt vastgesteld in onderling overleg. Meer weten? Meld je bij ds. Evelyn Noltus, predikantjohanneskerk@pknleersum.nl

Datum in overleg met de deelnemers
Locatie Johanneskerk / of bij iemand thuis
Begeleiding ds. Evelyn Noltus

3 | NederlandSchoon Landelijke Opschoondagen

Doe mee aan de landelijke Opschoondagen. Dit is het moment om in actie te komen voor een omgeving zonder zwerfafval. Een zwerfafvalvrij Nederland is belangrijk voor mens, dier en milieu. Op zaterdag 19 september, tevens World Cleanup Day, wordt heel Nederland opgeroepen naar buiten te gaan en gezamenlijk zwerfafval op te ruimen. We zullen in Leersum de randen van ons dorp en het buitengebied schoonmaken. Leden van de Johanneskerkgemeente worden opgeroepen om aan deze opschoondagen mee te doen om samen met dorpsgenoten in actie te komen voor een gedeeld doel: een zwerfafvalvrije omgeving. De coördinatie van deze dagen in Leersum is in handen van Erica van Binnendijk.

Datum zaterdag 19 september en zaterdag 20 maart
Verzamelaarsplaats parkeerplaats Eetcafé Touché/ Het Gouden Hart
Aanmelden Epko Smit, esmitgjkramer@ziggo.nl
U krijgt bericht als u op de reservelijst komt te staan.

4 | Gespreksgroep middengeneratie

Wat bezielt jou, wat houdt je gaande, waar struikel je over of loop je vast? In deze groep delen we geloof en het leven van alledag met elkaar. In een sfeer van openheid en vertrouwen, waarin alles gezegd kan worden, alle vragen gesteld, niets vreemd is en ook de humor niet ontbreekt. Als dit jou aanspreekt, doe dan mee, of kom eerst een keer vrijblijvend de sfeer proeven. Het plan is om 1x per 4 á 5 weken bij elkaar te komen, onderwerp of boekje wordt in overleg afgestemd.

Datum eerste keer dinsdag 22 september 20.00 uur, verdere avonden in overleg
Locatie Johanneskerk
Begeleiding ds. Evelyn Noltus
Aanmelden ds. Evelyn Noltus, predikantjohanneskerk@pknleersum.nl

5 | *Gespreksgroep ouderen 'Een mens te zijn op aarde'*

Vorig seizoen startten we met een dorps-brede gespreksgroep voor ouderen in De Binder. Dit jaar gaan we verder en keren onze blik van binnen meer naar buiten: hoe leven wij als mens op deze aarde? Heeft de coronacrisis ons dingen geleerd, en werkt dit nog door in ons leven? Hoe gaan wij om met de grote vraagstukken van onze tijd als we naar de wereld om ons heen kijken? Wat kunnen wij als ouderen bijdragen aan de samenleving, en hoe? Deze groep is bedoeld voor alle ouderen die van deze levensfase een gelukkige en inspirerende tijd willen maken. Ook als je niet meer zo vitaal bent, heb je betekenis. Samen willen we dat onderzoeken en verkennen. Iedereen is welkom, kerkelijk betrokken of niet.

Datum   Eerste keer: dinsdag 6 oktober, 10.00 - 11.30 uur
Locatie   De Binder
Begeleiding   ds. Evelyn Noltus
Aanmelding noodzakelijk, via predikantjohanneskerk@pknleersum.nl

6 | *De (Post)-Coronatijd: hoe beleef je die?*

1^e lezing van de reeks 'Onder de boom van goed en kwaad'

In deze reeks van vier avonden komt als eerste de vraag naar boven wat de Corona-crisis met ons gedaan heeft. En welke gevolgen dit heeft voor onszelf en onze keuzes. Wat wijst onze geloofsrichting als 'een weg ten leven' aan? Onze gast is dr. Rainer Wahl, predikant in Ermelo-Zendingskerk en interim-predikant bij de PKN. Hij geeft een aanzet voor verdere gedachtevorming en onderling gesprek op deze avond.

Gezamenlijk met de Maartenskerkgemeente, Doorn

Datum   dinsdag 6 oktober
Tijd   20.00 uur
Locatie   Maartenskerk/ Koningshof Doorn
Entree   vrijwillige bijdrage (richtlijn € 6,-)
Begeleiding   Teun Kruijswijk Jansen en Teun Monster

4 Meditatiekringen

7 | Christelijke meditatie vanuit de Michaëlkerk/Johanneskerk

In deze onrustige tijd voelen steeds meer mensen de behoefte aan verstillen, rust en zekerheid. Meditatie is een goede mogelijkheid om innerlijk tot rust te komen. Christelijke meditatie betekent: stil worden voor God. In deze kring maken we kennis met deze, voor velen nog nieuwe manier van samenzijn. Kernwoorden zijn: ruimte maken voor God, aandacht, stilte, inkeer. Na afloop is er gelegenheid om ervaringen te delen. Deze kring komt bij elkaar op woensdagochtend, voorlopig in één van onze kerken. Graag nodigen we nieuwe deelnemers uit om mee te doen. Wees welkom, ook om een keer te 'proeven' hoe het is.

Inlichtingen en opgave Dick Schaap, tel. 0343 450 000 of 37dschaap@casema.nl
Datum woensdag, om de drie weken. Eerste keer: 9 september
Tijd 10.00 - 11.00 uur
Locatie Johanneskerk
Begeleiding Dick Schaap en Evelyn Noltus

8 | Meditatie vanuit de St. Andrieskerk

Wie wil mediteren vanuit de R.K. St. Andrieskerk is iedere maandagavond welkom. Het programma heeft altijd dezelfde indeling: achtergrondmuziek bij binnenkomst, daarna kort een muziekfragment waarna we 25 minuten in stilte mediteren. De stilte wordt innerlijk vastgehouden terwijl uiterlijk een kort muziekfragment voor afsluiting zorgt. Daarna staande in een kring bidden we het Onze Vader en zingen Dona nobis pacem. We drinken thee in de kleine koffiekamer terwijl we een stuk tekst tweemaal lezen en daarna bespreken. Om circa 21.30 uur is het afgelopen.

Datum wekelijks maandagavond
Tijd 20.00 uur; kerk open vanaf 19.45 uur
Locatie 's zomers in de kerk en 's winters in de koffiekamer van de Sint Andrieskerk, Engelberg 15 (achteringang)
Begeleiding Marijke van Soest, tel. 452 841

9 | Levensboom Meditatieve en creatieve workshops

Als je jouw levensboom zou tekenen, hoe ziet die er dan uit? Heb je wortels, waar leven die uit? Hoe ziet jouw stam eruit, en de schors? En hoe groeien jouw takken? Waar staat jouw boom, in de zon of de schaduw, midden in het bos of alleen? In deze creatieve én meditatieve workshop - waarvoor je NIET hoeft te kunnen tekenen! - verkennen we ons eigen levensverhaal, aan de hand van het beeld van de levensboom. Door te werken met dit beeld krijgen we meer zicht op ons eigen leven.

Datum woensdag 3 maart
Tijd 9.45 uur - 11.45 uur
Locatie Johanneskerk
Begeleiding Evelyn Noltus
Aanmelden i.v.m. toegestane groepsgrootte bij Evelyn Noltus, predikantjohanneskerk@kpnleersum.nl
U krijgt bericht als u op de reservelijst komt te staan.

10 | Stiltewandelingen

Een stiltewandeling geeft je een moment van rust en reflectie. Tijdens een stilte wandeling neem je tijd voor jezelf, creëer je ademruimte, zodat je opnieuw bezielde kunt raken. Het ritme van de seizoenen in de natuur, het kijken naar je omgeving, en het wandelen in stilte helpen bij het vinden van innerlijke balans. En in de schepping vind je aanknopingspunten om God te ontmoeten. We gaan in stilte met elkaar op pad, je krijgt een tekst mee voor onderweg. Er zijn twee mogelijkheden: een lange wandeling voor wie goed ter been is, en een korte voor wie minder lang kan lopen. Aanmelden vooraf is wenselijk via esmitgjkramer@ziggo.nl, maar je kan ook op het laatste moment nog beslissen om mee te doen. De wandelingen starten bij de Johanneskerk.

Datum zondag 7 maart, 30 minuten
Tijd na de kerkdienst & koffiedrinken
Datum dinsdag 9 maart, max. 75 minuten
Tijd 9.45 - 11.15 uur
Begeleiding Evelyn Noltus en Epko Smit

11 | Lezen op maandag

Met een aantal mensen hetzelfde boek lezen en er dan later samen van gedachten over wisselen. Dat kan tot mooie en boeiende gesprekken en nieuwe inzichten leiden. Dat bleek weer het afgelopen seizoen toen we met een enthousiaste groep mensen een aantal romans en enkele gedichten bespraken. Dit seizoen willen we vijf boeken lezen. Via de bibliotheek is er van elk boek een aantal exemplaren beschikbaar. Als u daar gebruik van wilt maken kunt u dat van tevoren aangeven. We beginnen met 'Judas' van Amos Oz. Sjmoeël Asj onderbreekt zijn studie naar de mysterieuze Judas, voor een verblijf in een huis in Jeruzalem waar hij als opdracht heeft dagelijks te praten met een oude, aan huis gekluisterde man. Ze spreken over het zionisme, het conflict tussen Joden en Arabieren, kortom over God en de wereld. Een recensent in Trouw vatte zijn oordeel over 'Judas' als volgt samen: "Amos Oz imponeert met een diep menselijk drama. Zo goed en aanstekelijk geschreven dat je er blij van wordt".

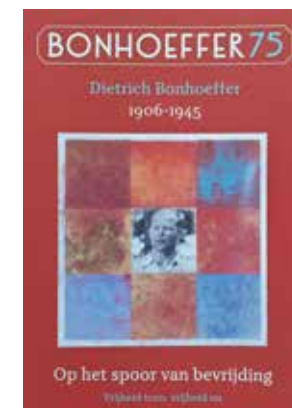
Data	21 september	Amos Oz, Judas
	9 november	Paolo Cognetti, De acht bergen
	18 januari	Jane Gardam, Een onberispelijke man
	15 maart	Philippe Claudel, Archipel van de Hond
	10 mei	Jan Brokken, De rechtvaardigen
Tijd	20.00 uur	
Locatie	wordt later bekend gemaakt inde nieuwsbrief	
Begeleiding	Teun Monster	
Aanmelden	i.v.m. toegestane groepsgrootte bij Teun Monster. U krijgt bericht als u op de reservelijst komt te staan: tjmonster@planet.nl	

12 | Expositie: schilderijen rondom Bonhoeffer

In de maand oktober is er in de Johanneskerk een expositie naar aanleiding van '75 jaar Bonhoeffer'. Als er één vraag is die Bonhoeffer zijn hele leven heeft beziggehouden, dan is dat de vraag naar het wezen van de kerk. Wie is de kerk? Wat is de kerk? Waar is de kerk? Jeltje Hoogenkamp maakte bij de gedichten en gebeden van Bonhoeffer schilderijen. Zij heeft 13 kunstwerken vervaardigd en geeft daarmee een 'beeldverslag' uit de laatste periode van zijn leven.

Bezichtigen	4, 11, 18 en 25 oktober na de kerkdienst
Locatie	Johanneskerk
Begeleiding	Begeleiding Hanny van Schaik (namens KIJK)
Info	www.deroosvanculemborg.nl/wp-content/uploads/2019/04/bonhoeffer-boekje.pdf

13 | Bonhoeffer - Wie ben ik?

Op 5 mei was het 75 geleden, dat de Tweede Wereldoorlog is afgelopen. Op 9 april was het 75 jaar geleden dat Dietrich Bonhoeffer zijn leven gaf voor die vrijheid. Dietrich Bonhoeffer was een predikant, die meedeed aan een aanslag op Hitler. Hij werd gepakt, veroordeeld en op 9 april 1945 opgehangen. In antwoord op de vraag "wie ben ik?" vocht hij tegen zichzelf, met God, voor vrijheid, in de gevangenis met de dood voor ogen, om overgave, om liefde. In brieven en gedichten deed hij daarvan verslag. In de door Cilia Hogerzeil geregisseerde muziektheatervoorstelling 'Bonhoeffer - Wie ben ik?' volgt Kees van der Zwaard hem op zijn zoektocht. Hij speelt samen met alt-violiste Roosmarijn Tunter. Zij zal een tegenstem componeren en improviseren. En zij zal als Maria von Wedemeyer, de geliefde van Bonhoeffer, onbereikbaar nabij zijn.

Gezamenlijk met de Maartenskerkgemeente, Doorn

Datum	vrijdag 2 oktober
Tijd	20.00 uur
Locatie	Maartenskerk Doorn
Entree	€ 10,-

14 | 'De zin van het leven' Fokke Obbema

Boekbespreking en gesprekken over de zin van het leven

In 2017 krijgt Volkskrant Fokke Obbema op 54-jarige leeftijd thuis een hartstilstand. Gelukkig overleeft hij zonder fysieke schade, maar mentaal, in zijn 'ziel', is er wel iets onherstelbaars gebeurd. Daarover schrijft hij openhartig en aangrijpend in zijn krant, waarop meer dan duizend reacties volgen. Het jaar daarop spreekt Obbema met veertig mensen uit allerlei hoeken van de samenleving over de zin van het leven. Het zijn stuk voor stuk prikkelende en boeiende gesprekken met o.a. een abt, een astrofysicus, een begrafenisondernemer, een oud-ambassadeur, een predikant en een columnist/dichter. We krijgen opmerkelijke inkijkjes in hun leven. Het boek *De zin van het leven* (2019) komt op drie avonden aan de orde. Op de eerste avond wordt er ingegaan op het thema en op de zeven inzichten van Obbema. Op de twee vervolgvonden worden de interviews toegelicht en besproken die de deelnemers zelf hebben gekozen.

Data donderdag 15 okt., 5 en 19 november
Tijd 20.00 uur
Locatie Johanneskerk
Begeleiding Epko Smit

Aanmelden i.v.m. toegestane groepsgrootte bij Epko Smit, esmitgjkramer@ziggo.nl U krijgt bericht als u op de reservelijst komt te staan.

15 | Stikstofcrisis

2^e lezing van de reeks 'Onder de boom van goed en kwaad'

Op de tweede avond staan we stil bij de vragen die onze consumptiebehoeften, zoals de vleesproductie, teweeg brengen. De stikstofcrisis en vragen van voedselkwaliteit komen op deze avond ter sprake. Wat kan goed rentmeesterschap in de praktijk betekenen? Onze gast is ir. Herman Snijders, werkzaam bij het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Gezamenlijk met de Maartenskerkgemeente, Doorn

Datum/tijd maandag 16 november, 20.00 uur
Locatie Maartenskerk/ Koningshof Doorn
Entree vrijwillige bijdrage (richtlijn € 6,-)
Begeleiding Teun Kruijswijk Jansen en Teun Monster

16 | Groene kerk - Wat is dat? Thema avond

Wat is een Groene Kerk-gemeenschap? Kan het christelijk geloof een positieve kracht zijn bij het streven naar duurzaamheid? Op deze avond gaan we hierover met elkaar in gesprek. In 2015 publiceerde paus Franciscus de encycliek *Laudato si'*, waarin benadrukt wordt dat duurzaamheid niet slechts een natuurwetenschappelijke, technische, economische of bestuurlijke kwestie is, maar allereerst een sociaal-ethische en spirituele. Duurzaamheid gaat over de staat en de kwaliteit van de samenleving én de natuur. Hoe ga jij om met wat ons als schepping gegeven is; de aarde, de dieren, de planten en de mensen om je heen; wat vind je daarbij belangrijk en wat geeft je richting? En hoe breng je dat in de praktijk in je manier van leven? We hopen op deze avond van elkaar te leren en elkaar te inspireren om tot nieuwe ideeën/voornemens te komen.

Datum/tijd dinsdag 10 november, 20.00 uur
Locatie Johanneskerk
Begeleiding Hilje Logtenberg van der Grient

Aanmelden i.v.m. toegestane groepsgrootte bij Hilje Logtenberg van der Grient, hiljelogtenberg@hotmail.com U krijgt bericht als u op de reservelijst komt te staan.

17 | Als bomen konden spreken

Bomen zijn in de moderne en hedendaagse kunst dankbare bronnen van verbeelding en verwoording. Op deze kunstzinnige avond krijgt u onder andere schilderijen, beelden en teksten uit de laatste twee eeuwen te zien en horen. Dit wordt enkele malen afgewisseld door zang en gitaarmuziek van de Doornse musicus Jan Duindam.

Gezamenlijk met de Maartenskerkgemeente, Doorn

Datum dinsdag 8 december
Tijd 20.00 uur
Locatie Koningshof, Doorn
Entree vrijwillige bijdrage (richtlijn € 6,-)
Begeleiding Brechtje de Boer en Teun Kruijswijk Jansen

18 | Een economie die werkt voor mens en aarde

Lezing door Herman Wijffels

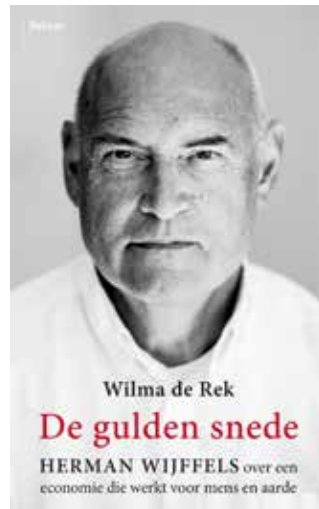
In deze lezing die gebaseerd is op het boek *De gulden snede* van Wilma de Rek, ontvouwt Herman Wijffels zijn verrassende en fascinerende visie op de toekomst op het gebied van ecologie, economie en politiek. De mensheid is toe aan een nieuwe fase in haar ontwikkeling, waarin de 'feminiene', conserverende en verzorgende krachten - de gulden snede - ruim baan moeten krijgen. Volgens Wijffels zal dit niet zonder strijd gaan, maar hij is ook hoopvol: 'in tegenstelling tot wat velen misschien denken, ligt de betere samenleving voor het grijpen'. De econoom Herman Wijffels was onder meer topman bij de Rabobank, voorzitter van de Sociaal Economische Raad (SER), bestuurder bij de Wereldbank en informateur van het kabinet Balkenende IV.

Gezamenlijk met de Maartenskerkgemeente, Doorn

Datum dinsdag 24 november
Tijd 20.00 uur
Locatie Sport-en Cultuurcentrum De Binder, Hoflaan 29, Leersum
Entree vrijwillige bijdrage (richtlijn € 5,-)
Begeleiding Teun Monster

Aanmelden i.v.m. toegestane groepsgrootte bij Teun Monster, monst104@planet.nl U krijgt bericht als u op de reservelijst komt te staan.

NB: bij voldoende belangstelling zal er in een gespreksgroep op een later tijdstip over de lezing en het boek worden nagepraat.

19 | Vespers in de adventstijd

December is altijd druk, met korte dagen en veel te doen. Soms is er bijna geen tijd om stil te zijn. Daarom houden de geloofsgemeenschap St. Andries en de Johanneskerk-gemeente op drie achtereenvolgende woensdagavonden in de periode van Advent een kort avondgebed/vesper. Een half uur rust, zingen, bijbelwoorden, gebed en stilte.

Data woensdagen 9, 16, 23 december
Locatie/tijd Johanneskerk, 19.30-20.00 uur
Begeleiding Theo Wagenaar en ds. Evelyn Noltus

Foto: Fred Manschot

20 | In de kerk moet het niet te comfortabel worden

Lezing door Ineke Bakker

In deze lezing vertelt theoloog Ineke Bakker over haar visie op kerk-zijn. De kerk doet veel voor mensen in nood, maar er kan nog een tandje meer bij. "We moeten werken aan een maatschappij waar geen armoede is, waarin mensen tot hun recht komen, waar vrede is. Het moet in de kerk niet te comfortabel worden. De kerk is er niet alleen voor een troostrijke, rustgevende boodschap. Het geloof moet je ook onrustig maken, het moet aanzetten tot inzet voor een betere wereld." Ineke Bakker werd na haar studie theologie aan de VU in de jaren tachtig docent aan een Baptistenseminarie in Nicaragua. In 1995 werd ze de eerste vrouwelijke secretaris van de oecumenische Raad van Kerken. Van 2011 tot 2020 was zij directeur van Stek, stichting voor stad en kerk

Gezamenlijk met de Maartenskerkgemeente, Doorn

Datum dinsdag 15 december
Locatie/tijd Johanneskerk, 20.00 uur
Entree vrijwillige bijdrage (richtlijn € 5,-)
Begeleiding Hilje Logtenberg van der Grient

Aanmelden i.v.m. toegestane groepsgrootte bij Hilje Logtenberg van der Grient, hiljelogtenberg@hotmail.com U krijgt bericht als u op de reservelijst komt te staan.

21 | Christelijk geloof en rechtspopulisme in Nederland

3^e lezing van de reeks 'Onder de boom van goed en kwaad'

In maart 2021 zijn er weer verkiezingen voor de Tweede Kamer en mag u weer gaan stemmen. Kun je als christen wel op een rechts - populistische politicus zoals Geert Wilders of Thierry Baudet stemmen? We proberen hier met elkaar een antwoord op te vinden door het gedachtegoed van populistische partijen te onderzoeken. Partijen als de PVV en Forum voor Democratie doen een beroep op de Joods-christelijke traditie die volgens hen in Nederland in gevaar is, vooral door de aanwezigheid van moslim immigranten. Spreker is Teun Monster.

Gezamenlijk met de Maartenskerkgemeente, Doorn

Datum	dinsdag 12 januari
Tijd	20.00 uur
Locatie	Johanneskerk
Entree	vrijwillige bijdrage (richtlijn € 5,-)
Begeleiding	Teun Kruijswijk Jansen en Teun Monster

Aanmelden i.v.m. toegestane groepsgrootte bij Teun Monster, tjmonster@planet.nl U krijgt bericht als u op de reservelijst komt te staan.

Prekenserie over bomen

In het kader van ons jaarthema zal op de zondagen 24-1, 31-1, 7-2 en 14-2 een preken-serie worden gehouden over bomen in de bijbel. Telkens een ander verhaal, telkens een andere boom. Op 7 februari zal ook, in het kader van de groeiende samenwerking met de Protestantse gemeente Doorn, kanselruil plaatsvinden: in de Johanneskerk gaat dan ds. Teun Kruijswijk Jansen voor, in de Maartenskerk gaat ds. Evelyn Noltus voor.

22 | Choral Evensong: lezing

De Choral Evensong is de naam van een kerkdienst in de late middag of avond waarbij het grootste deel van de dienst gezongen wordt. De Evensong is afkomstig uit de Anglicaanse Kerk. Dr. Hanna Rijken, theoloog en musicus, houdt een lezing over het vervolgonderzoek naar Choral Evensong dat ze aan de P.T.U. Amsterdam in samenwerking met Oxford University heeft uitgevoerd. Waarom is de Choral Evensong zo geliefd in Nederland en in Engeland? Wie gaan naar de Evensong en waarom? Ze zal dieper ingaan op de betekenis van nieuwe vormen van spiritualiteit en kerk-zijn in Nederland, geworteld in een lange traditie in Engeland. Uiteraard zal ook gezongen worden: 'Tell out my soul!' >>

Gezamenlijk met de Maartenskerkgemeente, Doorn

Datum	dinsdag 2 februari
Tijd	20.00 uur
Locatie	Johanneskerk
Entree	vrijwillige bijdrage (richtlijn € 5,-)
Begeleiding	Hilje Logtenberg van der Grient

Aanmelden i.v.m. toegestane groepsgrootte bij Hilje Logtenberg van der Grient hiljelogtenberg@hotmail.com U krijgt bericht als u op de reservelijst komt te staan

23 | Choral Evensong: viering

Op 7 februari zingt het Vocaal Theologen Ensemble o.l.v. Hanna Rijken in een Choral Evensong in het koor van de Maartenskerk in Doorn. Ds. Teun Kruijswijk Jansen is de liturg. Een Evensong is een viering in de stijl van het Anglicaanse gezongen avondgebed, met prachtige koorwerken uit de rijke Engelse kerkmuziek: hymns, preces and responses, psalm, canticles en de anthem. Het Vocaal Theologen Ensemble is een projectkoor dat bestaat uit theologiestudenten, dominees en geestelijk verzorgers. U bent van harte uitgenodigd om dit mee te vieren.

Gezamenlijk met de Maartenskerkgemeente, Doorn

Datum	zondag 7 februari
Tijd	16.30 uur
Locatie	Maartenskerk, Doorn
Entree	collecte aan de uitgang (richtlijn € 6,-)
Begeleiding	Marjoke Limpens-Timmer

24 | *Textiel workshop - Groene Genade* Sabine Beekelaar

In deze workshop vieren we het leven en laten we kleuren en bloei zien. We gebruiken kleine katoenen lapjes, die we met verschillende eenvoudige technieken bewerken. Minimaal 4, maximaal 10 personen kunnen aan de workshop deelnemen. De deelnemers worden verzocht een schort, keukenpapier, en een goede kwast mee te nemen.

Datum   vrijdag 5 februari
Tijd   10.00 - 12.00 uur
Locatie   Johanneskerk
Entree   vrijwillige bijdrage
                  (richtlijn € 5,-)

Aanmelden i.v.m. toegestane groepsmaat bij Hilje Logtenberg van der Grient, hiljelogtenberg@hotmail.com
U krijgt bericht als u op de reservelijst komt te staan.

25 | *Liedmiddag* Cantorij van de Johanneskerk en St. Andries Kerkkoor o.l.v. Jandirk Pronk

Tijdens deze liedmiddag gaan we -samen met de cantorij van de Johanneskerk en leden van het koor van de geloofsgemeenschap St. Andries- zingend op zoek naar de 'Groene genade' in liederen. Beide koren hebben immers tot taak om de gemeente muzikaal te ondersteunen en 'toe te rusten'. Onder de enthousiaste leiding van cantor Jandirk Pronk oefenen en zingen we bekende en nieuwe liederen; uit het Liedboek en uit andere bundels. De middag wordt afgesloten met een korte vesper waarin de ingestudeerde liederen met teksten en gebeden bij elkaar komen. Zingt u graag - zing dan mee! U bent van harte welkom. Alleen de vesper bijwonen kan natuurlijk ook. De indeling van de middag is als volgt: van 14.00-16.00 uur worden de liederen samen met de aanwezigen geoefend en 'ingezongen', halverwege is er een thee/koffie-pauze. Daarna is de vesper van 16.15 tot 16.45 uur.

Datum   zaterdag 13 februari
Tijd   14.00 - 16.00 u (oefenen, inclusief een thee/koffie-pauze)
                  16.15 - 16.45 u (Vesper)
Locatie   Johanneskerk
Begeleiding   Cantorij Joh. kerk en leden van het kerkkoor
                  St. Andries-parochie o.l.v. Jandirk Pronk

Aanmelden i.v.m. toegestane groepsmaat bij Epko Smit, ESmitgjkramer@ziggo.nl U krijgt bericht als u op de reservelijst komt te staan.

26 | Christelijke politiek, bestaat die nog?

4^e lezing van de reeks 'Onder de boom van goed en kwaad'

Ook de vierde avond staat in het teken van de naderende verkiezingen voor de Tweede Kamer. We vragen ons af of de invalshoek van 'christelijke politiek' nog altijd ruimte biedt voor christelijk geïnspireerde keuzes. Hoe weeg je die af in de grote dilemma's waar burgers, en dus politici, mee te maken hebben? Minister Carola Schouten (Christen Unie) houdt een inleiding. In de pauze worden een aantal dilemma's geïnventariseerd die bij de deelnemers leven. Na de pauze worden die, in samenspraak met de spreker, tegen het licht gehouden.

Gezamenlijk met de Maartenskerkgemeente, Doorn

Datum	maandag 15 februari
Tijd	20.00 uur
Locatie	Maartenskerk / Koningshof
Entree	vrijwillige bijdrage (richtlijn € 6,-)
Begeleiding	Teun Kruijswijk Jansen en Teun Monster

27 | Nederland Schoon

Landelijke Opschoondag 20 maart

Ga voor informatie naar activiteit nr. 3 op pag. 5.

28 | Pelgrim met pijn Expositie en lezing

In de Veertigdagen tijd is van 17 februari tot 6 april in de Johanneskerk de expositie 'Pelgrim met pijn' te zien. Marleen B. Berg heeft vanuit eigen ervaring een serie fotobeelden gemaakt en daar teksten bij geschreven. Een fotoserie over op weg zijn zoals je bent en wat dat doet met hoe je gaat, en wie je bent. In de Stille Week zal Marleen B. Berg aan de hand van de fotobeelden vertellen over haar zoektocht naar de bron. Marleen Berg werkt met koper, zilver, goud en emaille, glas en beton, foto's en schetsen - net wat het beste materiaal en de beste techniek is. "Psalmen, profeten, mystici en het evangelie trekken me aan en zetten me in beweging. Ik probeer geen beeld van God te maken maar iets te laten zien van de kracht die ik voel, de beweging die aan me trekt."

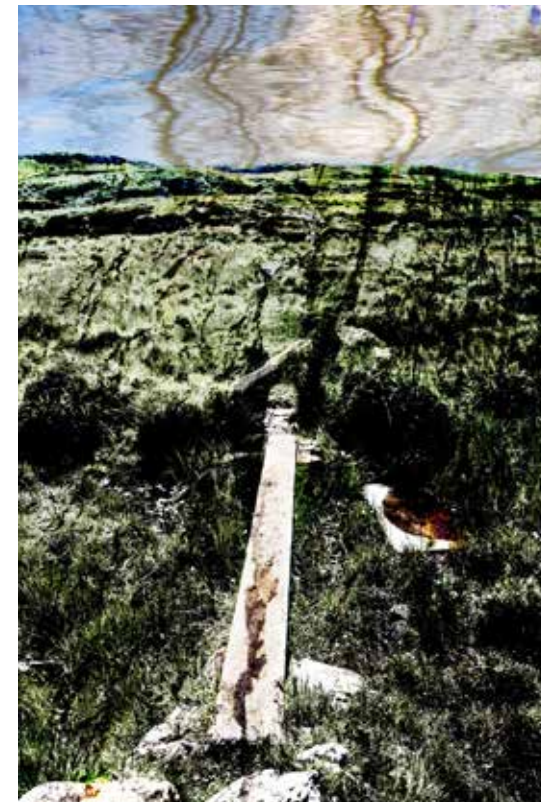

foto: Marleen B. Berg

Datum	maandag 29 maart
Tijd	19.30 uur
Locatie	Johanneskerk
Begeleiding	Hanny van Schaik (namens KIJK - Kunst in Johannes Kerk), Hilje Logtenberg van der Grient

Aanmelden voor de lezing i.v.m. toegestane groepsgrootte bij Hilje Logtenberg van der Grient, hiljelogtenberg@hotmail.com
U krijgt bericht als u op de reservelijst komt te staan.

29 | Excursie Nationaal Bomenmuseum Gimborn

Met het thema 'Groene Genade' is een wandeling in onze mooie, groene omgeving een 'must'. Op deze zaterdagmiddag krijgen we een rondleiding in het bloeiende Nationaal Bomenmuseum Gimborn door Jan Sniijders. Verschillende bomen en struiken worden aan ons voorgesteld, ook vanuit Bijbelse noties. Voor de kinderen, die eventueel mee komen, is er een apart programma met eigen begeleiding. Er kunnen maximaal 25-30 volwassenen deelnemen aan deze excursie.

Gezamenlijk met de Maartenskerkgemeente, Doorn

Datum	zaterdag 24 april
Tijd	14.00 - 16.00 uur
Locatie	Nationaal Bomenmuseum Gimborn
Entree	eigen bijdrage entree van het park plus vrijwillige bijdrage (richtlijn €4,-) voor de rondleiding
Begeleiding	Jan Sniijders en Teun Kruijswijk Jansen

LAAT JE VERWONDEREN DOOR HET BOMENRIJK

Zin in Film

19.15 uur inloop, 19.30 uur aanvang film (m.u.v. 17-04) Entree € 6,-

- 25 sep. The Two Popes; Koningshof. Begeleiding Teun Kruijswijk Jansen
- 30 okt. Beautifully Broken; Johanneskerk. Begeleiding Simone Peters
- 27 nov. Shadowlands; Koningshof. Begeleiding Teun Kruijswijk Jansen
- 22 jan. Honeyland; Koningshof. Begeleiding Arie van Dijk
- 19 feb. Sorry, we missed you; Koningshof. Begeleiding Dio Soeteman
- 19 mrt. L'Apparition; Koningshof, Begeleiding Sophie van den Berg-Hofstee
- 17 apr. De Kleine Prins, Koningshof. Adviesleeftijd 6 t/m 12 jaar.
18.30 uur frietjes eten; 19.00-20.30 uur film.
Begeleiding Sophie van den Berg-Hofstee en Mariëlle Jochemsen

30 | Hof van Lof Excursie naar Hof van Lof in Megen

De Hof van Lof, waar planten Gods lof zingen, is een initiatief van de Minderbroeders Franciscanen. Ruim zeshonderdvijftig jaar ligt aan de Maas het stadje Megen. En driehonderdvijftig jaar staat daar een klooster van de Minderbroeders met een ommuurde tuin. Eeuwenlang heeft in de tuin het nut voorop gestaan. Maar de bomen, bloemen en planten mogen nu hun eigen verhaal vertellen. Ze worden niet gewaardeerd om wat ze opbrengen, maar om wat ze zijn. Ze zijn een stukje van de schepping, mooi door hun kleur en vorm, verbazend door hun manier van groeien en voortplanten, boeiend ook door de ideeën waarop ze je brengen.

Datum in juli/augustus 2021.

De definitieve datum van de rondleiding wordt in het voorjaar bekend gemaakt, evenals de kosten. Aanmelden i.v.m. groepsgrootte bij Hilje Logtenberg van der Grient hiljelogtenberg@hotmail.com U krijgt bericht als u op de reservelijst komt te staan.

Extra lezingen

In de Maartenskerk/Koningshof kunt u ook de volgende lezingen bijwonen:

- 28 sep. De politieke Bonhoeffer door Edward van 't Slot
  - 14 okt. Grand Hotel Europa door Eward Postma
  - 18 jan. Salomo: Wijs me(t) de liefde! door Rens Bijma en Kees Bregman
  - 9 mrt. Groene Kerk: Van God is de aarde... door Marjolein Thiemens
  - 23 apr. De poppenspeler van Warschau,
vertelconcert door Gottfrid van Eck -Trio Wilde Eend
- Bekijk het volledige programma op www.protestantsegemeentedoorn.nl
Contactpersoon Ontmoeten#Verdiepen: Marjoke Limpens-Timmer,
ontmoeten.en.verdiepen@pgdoorn.nl

Maartenskerkgemeente
Protestantse Gemeente te Doorn

Aanmeldingen en vragen
over de vermelde activiteiten:

Contact

ds. Evelyn Noltus

predikantjohanneskerk@pknleersum.nl

Hilje Logtenberg- van der Grient

hiljelogtenberg@hotmail.com

Theo Wagenaar

tramwagenaar@hetnet.nl

Ideeën voor activiteiten buiten dit programma
om zijn van harte welkom! Zie voor aankondigingen
van de activiteiten de betreffende websites.

Johanneskerk

Lomboklaan 9, 3956 DE Leersum

☎ 0343 - 452 529 🌐 pknleersum.nl/johanneskerk

St. Andrieskerk

Engelberg 15, 3956 VL Leersum

☎ 0343 - 451 331 🌐 parochie-sintmaarten.nl

Maartenskerk/ Koningshof

Kerkplein 1, 3941 HV Doorn

☎ 0343 - 414 270 🌐 protestantsegemeentedoorn.nl

